

Klima- og miljødepartementet

Sendt per e-post til:

postmottak@kld.dep.no

Deres ref.:

Vår ref.: 118562-56

Oslo, 10. februar 2017

UTTALELSE FRA UTMARSKKOMMUNENES SAMMENSLUTNING – INNSPILL TIL AKTUELLE SAKER I ROVVILTFORVALTNINGEN

1 BAKGRUNN FOR HØRINGSUTTALELSEN

Det vises til høringsbrev datert 3. februar 2017 med forslag om å utvide lisensfellerperioden for ulv innenfor sonen frem til 31. mars 2017. USS har 83 medlemskommuner fra 16 fylker, også innenfor ulvesonen. USS' formål er å fremme medlemskommunenes interesser i utmarksspørsmål av enhver art, å styrke det lokale selvstyret i saker om forvaltning av utmark og å bedre samspillet mellom hensynet til natur- og miljøvern og lokal næringsutvikling.

USS inngir med dette høringsuttalelse til den foreslåtte endringen i rovviltforskriften § 10 femte ledd, bokstav d, se nærmere i punkt 3.

2 HJEMMEL FOR VEDTAK OM LISENSFELLING

I høringsbrevet heter det:

«Vi er nå i en situasjon der det ikke uten videre er samsvar mellom eksistensen av en ulvesone, bestandsmålet og det rettslige grunnlaget for å gjennomføre det. Dette endringsforslaget er et av flere tiltak som kan bidra til en forvaltning som kan bringe ulvebestanden nærmere bestandsmålet.»

USS har i notat til departementet av 1. januar 2017 pekt på at lisensfelling også kan gjennomføres av hensyn til andre interesser enn husdyr- og tamreinnæring. I statsrådens redegjørelse for Stortinget ble det påpekt at Bern-konvensjonen har bestemmelser som ikke er tatt inn i naturmangfoldloven, og som kunne gitt grunnlag for uttak. Statsråden viste til artikkel 2 og artikkel 9 femte strekpunkt i Bern-konvensjonen. Artikkel

Utmæringskommunenenes Sammenslutning - USS

Akersgaten 30 | Pb 1148 Sentrum, NO-0104 Oslo | Tel: (+47) 99 11 99 00 | Fax: (+47) 947 47 000
Org. nr : 97648712 | Bankgiro: 5005 05 73742 | www.utmark.no

2 uttrykker at bevaring og beskyttelse av vill flora og fauna må avveies mot *“economic and recreational requirements and the needs of sub-species, varieties or forms at risk locally.”*

Etter USS syn fremgår hensynet til rekreasjon og økonomiske forhold allerede i det norske lovverket, bl.a. i naturmangfoldlovens formålsbestemmelse, § 1:

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.» (Understreket her.)

Tilsvarende fremgår i rovviltforskriftens formålsbestemmelse, vedtatt med hjemmel i naturmangfoldloven, § 1:

«Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Forskriften skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.» (Understreket her.)

Etter USS' syn er artikkel 2 i Bern-konvensjonen allerede reflektert i både lov og forskrift som hjemler vedtak om lisensfelling.

I artikkel 9 strekpunkt 5 i Bern-konvensjonen heter det at det kan foretas uttak av viltlevende dyr:

“to permit, under strictly supervised conditions, on a selective basis and to a limited extent, the taking, keeping or other judicious exploitation of certain wild animals and plants in small numbers.”

Vi kan ikke se at denne bestemmelsen utvider det rettslige handlingsrommet for lisensfelling i forhold til dagens naturmangfoldlov. Ordlyden peker i retning av at uttaket må dreie seg om *«bruk»*, jf. *«or other judicious exploitation»*. I alle tilfelle mener vi den bredere interesseavveiningen kan foretas i medhold av § 18 første ledd bokstav b og c, jf. også formålsbestemmelsen i både naturmangfoldloven og rovviltforskriften.

KLD har også vist til at rovviltforskriftens egen definisjon av lisensfelling, begrenser virkemiddelet til skadepotensiale på bufe og tamrein. Bakgrunnen for denne forståelsen er at forskriften på dette punkt viser til den opphevede viltloven § 12, som var forbeholdt tilfeller med fare for skade på bufe og tamrein. I naturmangfoldloven § 77 om overgangsbestemmelser fremgår det at forskrifter vedtatt i medhold av bestemmelser som oppheves ved vedtakelse av naturmangfoldloven, *«står fortsatt ved lag inntil Kongen bestemmer annet»*. (Understreket her.)

Når Stortinget har vedtatt en endret ordlyd i naturmangfoldloven § 18 for adgangen til å felle rovvilt, og når forskriften senere er vedtatt i medhold av naturmangfoldloven § 18, må den nye ordlyden legges til grunn, også i anvendelsen av eldre forskrifter. Felling etter § 18 er ikke begrenset til bufe og tamrein. En opphevet lovbestemmelse – viltloven § 12 – kan med andre ord ikke gis evig liv ved at departementet opprettholder forskriftsbestemmelser som viser til den opphevede loven.

Viltloven §§ 12, 13, 14 og 14 a er videreført og utvidet i nmfl. § 18, jf. forarbeidene til bestemmelsen:

«Bestemmelsen viderefører viltloven §§ 12, 13, 14 og 14 a, men er utvidet til også å gjelde lakse- og innlandsfisk. Viltlovens forarbeider og praksis etter viltloven vil derfor fortsatt ha betydning for forståelsen av § 18.»

Det riktige må dermed være at rovviltforskriften i dag henviser til nmfl. § 18.

Departementet har uttrykt at forskriften står i veien for å vektlegge andre hensyn enn bufe og tamrein. I Stortingets vedtak av 31. januar 2017 heter det:

«Stortinget ber regjeringen om å endre Forskrift om forvaltning av rovvilt (FOR-2005-03-18-242) slik at denne er tilpasset Stortingets vedtak i Innst. 330 S (2015-2016). Stortinget ber regjeringen om spesielt å gjennomgå omtalen av naturmangfoldloven i kommentarene til forskriften for å sikre at disse er i tråd med intensjonene i Innst. 330 S (2015-2016).»

Rovviltforskriften § 2 g) som definerer lisensfelling viser til den opphevede viltloven § 12. Denne bestemmelsen var etter departementets tolkning begrenset til bufe og tamrein. Etter USS syn beror det på en inkurie at henvisningen ikke ble rettet opp da forskriften ble vedtatt med hjemmel i nmfl. § 18. På bakgrunn av Stortingets vedtak må departementet snarest endre henvisningen i rovviltforskriften til nmfl. § 18.

Med den usikkerhet som er skapt, ber USS departementet om også å gi uttrykk for at formålsbestemmelsen i forskriften – med tilhørende kommentarer – kommer til anvendelse ved vedtak om felling etter nmfl. § 18. Dermed gjøres det klart at felling etter § 18, skal bero på en bred samfunnsmessig vurdering.

3 UTVIDELSE AV FELLINGSPERIODEN TIL 31. MARS 2017

USS forstår bakgrunnen for endringen i lisensfellingsperioden slik at man vil kunne åpne for nytt vedtak om lisensfelling bl.a. på bakgrunn av informasjon fra de ulvene som nå er radiomerket. Det vil ikke være mulig med dagens forskrift, der perioden er begrenset til 15. februar.

USS er enig i at perioden forlenges for inneværende år, men mener at endringen bør gjelde permanent. Bakgrunnen for det er at lisensfelling kun iverksettes når bestandsmålet er nådd, når uttak ved felling ikke truer bestandsmålet og det ikke finnes tilfredsstillende alternativer. Det er dermed få motargumenter for å skille på jakttiden innenfor og utenfor sonen. Etter USS syn kan en utvidet lisensfellingsperiode også gi en mer human felling, ettersom jegerne ikke vil være like presset på tid som med dagens korte

lisensfellingsperiode. Lisensfelling innenfor sonen er også krevende fordi det må felles på sporsnø, noe det kun er i en begrenset tid på året. Dermed blir oppfølgingen av forvaltningens vedtak om lisensfelling mindre effektiv med en så kort lisensfellingsperiode som vi har i dag.

USS slutter seg derfor til en utvidelse av lisensfellingsperioden som foreslått i departementets høringsbrev.

Med vennlig hilsen

Utmarkskommunenenes Sammenslutning

